

Complexnummer: 518172

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Molen de Drie Lelies

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

518173, 518174, 518175

Woonplaats

Maasland

Gemeente

Midden-Delfland

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Molenweg 7, 3155 AV te Maasland

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van KORENMOLEN, MOLENAARSWONING en SCHUUR gelegen aan de Molenweg langs de Gaag. De stenen korenmolen is in 1767 gesticht door de familie Van der Lelie. De molenaarswoning uit het laatste kwart van de negentiende eeuw kenmerkt zich door elementen in Eclectische stijl en heeft een aangebouwde bedrijfsruimte. Ter linkerzijde van het woonhuis staat de kleine schuur die in kern uit omstreeks 1800-1850 stamt.

Het oorspronkelijke weeghuisje voor de molen is verdwenen.

N.B. Aan de achterzijde van het bedrijfsgedeelte van de molenaarswoning bevindt zich een modern blokvormig bouwwerk dat voor bescherming van ondergeschikt belang is.

Omschrijving

Het complex is gelegen aan de Gaag en de doorgaande weg tussen Schipluiden en Maasland. De molen ligt ten zuiden van het woonhuis. De woning heeft een dubbele oriëntering: een decoratieve gevel met rolwerk gericht op de Molenweg en een meer sobere, symmetrische gevel gericht naar het erf en de molen. De kleine schuur is ten westen van de woning gesitueerd. Het woonhuis heeft aan weerszijden uitbreidingen, waarbij de aangebouwde bedrijfsruimte aan de oostzijde zich dicht aan de weg bevindt.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het historisch gegroeide molencomplex is van algemeen belang uit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling in Maasland. Het complex heeft architectuurhistorische en typologische waarde als voorbeeld van een molencomplex met een achttiende-eeuwse korenmolen, een rijk gedetailleerde negentiende-eeuwse molenaarswoning en bijbehorende schuur waarvan de bouwgeschiedenis goed afleesbaar is. Het complex heeft ensemblewaarde vanwege de historisch-functionele samenhang van de diverse complexonderdelen en is stedenbouwkundig van belang vanwege de beeldbepalende ligging aan de dijk. Het complex is gaaf in hoofdvorm en in onderdelen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518173

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82910/46

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Maasland		Midden-Delfland		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Molenweg	7			3155 AV	Maasland		
Molenweg	8			3155 AV	Maasland		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Maasland		H				3657	
Maasland		H				3658	
Maasland		H				3571	

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige MOLENAARSWONING met bedrijfsruimte uit 1894 in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant gecombineerd met enkele Eclectische elementen, behorende bij de molen De Drie Lelies uit 1767. Het gebouw is gesitueerd aan de doorgaande weg van Schipluiden naar Maasland. Aan de achterzijde van het erf grenzen de open polders.

Omschrijving

Voormalige molenaarswoning op samengestelde plattegrond bestaande uit drie gekoppelde delen: in het midden het woonhuis geflankeerd door een bedrijfsruimte op rechthoekig grondplan aan de straatzijde en door een tweede rechthoekig woon/bedrijfsgedeelte aan de polderkant.

Het woonhuis is opgetrokken in baksteen in kruisverband en telt één bouwlaag onder een dubbel zadeldak met wolfseinden, gedekt met gesmoorde kruispannen. Het woonhuis heeft een dubbele oriëntering: een decoratieve rechter zijgevel met rolwerk gericht op de Molenweg en een meer sobere, symmetrische voorgevel op het erf en naar de molen gericht. De relatief eenvoudige voorgevel met kroonlijst en gepleisterde plint heeft een deur uit het tweede kwart van de twintigste eeuw, onder een getoogd bovenlicht, geflankeerd door twee paar schuiframen met glas-in-lood. Een sierband van gele verblendsteen verbindt de houten lekdorpels van de kozijnen en is tevens toegepast in de getoogde strekken en de blokken aan weerszijden van de vensters. In de kap bevinden zich twee dakkapellen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met frontons, wangen en vierruits vensters. De achtergevel heeft twee eenvoudige dakkapellen en een aangekapte serre onder een lessenaardak gedekt met rode oudhollandse pannen. Tussen de woning en de serre bevindt zich de oorspronkelijke achtermuur met daarin een tweeruits venster, een nieuwe deur en een rondboogvenster met ijzeren roedenverdeling.

De rijk uitgevoerde rechter zijgevel heeft op de begane grond drie schuiframen en in de tweede en derde as van links twee blinde vensters, afgesloten met strekken zoals in de voorgevel. De verdieping heeft een sierband in het metselwerk en twee schuiframen zoals op de begane grond, voorzien van persiennes. In het midden een octogonaal raam met radiale roedenverdeling boven een stichtingssteen, beide in een omlijsting van gele verblendsteen. De kroonlijst boven deze gevel is versierd met een getand fries. Aan beide zijden is de gevel met rolwerk afgewerkt.

De linker zijgevel heeft op de begane grond een schuifraam als in de voorgevel, boven een pleisterlaag met kelderraam. Op de verdieping een iets breder schuifraam met dezelfde detaillering. In het muurwerk gekrulde, smeedijzeren ankers.

Het woon/bedrijfsgedeelte aan de westelijke polderkant is een rechthoekig bouwlichaam onder een zadeldak met windveren, haaks op het woonhuis. In de strekken is gele verblendsteen verwerkt. De voorgevel, gericht op het molenerf, heeft op de begane grond twee keer twee vierruits rondboogvensters met stenen lekdorpels. De voordeur heeft vulstukken in de omlijsting. Op de verdieping een kozijn met vast kalf voorzien van een negenruits roede-verdeling in het onderraam en een zesruits bovenlicht. Het onderste raam heeft luiken. De gepleisterde zijgevel van deze aanbouw heeft een raam en staafankers, de achtergevel twee rondboogvensters op de begane grond en een vierkant raam met luik op de verdieping.

Het bedrijfsgedeelte aan de rechter zijde van het woonhuis heeft een zadeldak rustend op schenkelspanten en voorzien van windveren en een makelaar. De aanbouw met gepleisterde plint, heeft in de voorgevel op de begane grond twee ijzeren rondboogvensters met negenruits onderraam en een waaierroede-verdeling in het bovenlicht. Daartussen dubbele opgeklampte deuren onder een drieruits bovenlicht. Op de verdieping een getoogd achtruits raam tussen twee vierruits vensters met scharnierend eenruits bovendeel onder een getoogde rollaag. In de nok een achtpas venster. Het bedrijfsgedeelte is door de doorgetrokken kap aan het woonhuis verbonden. In dit tussenlid bevinden zich dubbele, opgeklampte getoogde deuren.

Het zichtbare deel van de oostelijke zijgevel aan de binnenzijde heeft drie rondboogvensters met ijzeren roede-verdeling, negenruits onder en in het scharnierend bovendeel een waaierroede-verdeling. De achterkant van het bedrijfsgedeelte heeft in het aangekapte bouwdeel een eenvoudige toegangsdeur met ruitvormig venster, onder een bovenlicht, een rond raam en een raam met facetroede-verdeling. Op de verdieping een zesruits stolpstel onder een tweeruits bovenlicht, geflankeerd door twee ramen met facetroede-verdeling. In de nok een vierruits rond raam. De zijgevel heeft vier vensters met facetroede-verdeling, een vierkant raam onder een anderhalfsteens strek en op de verdieping een raam onder een getoogde rollaag. In het metselwerk staafankers.

In het interieur zijn onder meer van belang in de kelder de troggewelven en plavuizen, in de gang plavuizen met stermtieven. Deuren en stucplafonds in de kamers en in de voorkamer een marmeren schouw.

Waardering

De molenaarswoning is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de sociaal- economische ontwikkeling van Maasland en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het dorpswoonhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De molenaarswoning heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een traditioneel dorpswoonhuis, waarbij de rijke detaillering en het voorkomen van een 'dubbele voorgevel' opvallend is.

De molenaarswoning heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

De molenaarswoning is stedenbouwkundig van belang vanwege de beeldbepalende ligging aan de dijk.

De molenaarswoning is gaaf in hoofdvorm en in onderdelen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bedrijfs-, fabriekswoning

Functie

Molenaarswoning(K)

Monumentnummer*: 518174

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82910/65

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Maasland		Midden-Delfland		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Molenweg	7			3155 AV	Maasland	Bij	
Molenweg	8			3155 AV	Maasland	Bij	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Maasland		H				3571	

Omschrijving**

Inleiding

SCHUUR behorende bij het complex molen de Drie Lelies, gesitueerd op het molenerf tussen de molen en de bedrijfswoning. De schuur in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant is ouder dan de huidige molenaarswoning en stamt uit circa 1800-1850.

NB Aan de achterzijde bevindt zich een uitbouw van grijze drijfsteen en golfplaat. Deze aanbouw is voor bescherming van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Kleine, in baksteen opgetrokken dubbele schuur bestaande uit twee ten opzichte van elkaar licht verspringende bouwvolumes op rechthoekig grondplan. Elk volume wordt gedekt door een zadeldak met oudhollandse pannen. De tuigevels van het hoge oostelijke volume zijn voorzien van afdekplaten. Dit hoge volume heeft in de rechter kopgevel twee ijzeren negenruits kozijnen met een rondboogvormig bovenlicht waarin een waaierroedeverdeling. De vensters zijn voorzien van houten lekdorpels. In de top een rond raam. De zuidgevel van dit terugspringende volume heeft links hoge, getoogde inrijdeuren en rechts een rondboograam zoals voornoemd. In de voorgevel van het vooruitspringende lagere volume bevinden zich twee eenvoudige deuren onder bovenlichten. In het muurwerk staafankers.

Waardering

De schuur is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van het molenaarscomplex en als representatief voorbeeld van een in ambachtelijke-traditionele trant opgetrokken negentiende-
eeuwse schuur. De schuur is gaaf in hoofdvorm en in onderdelen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 518175

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82914/97

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Maasland Midden-Delfland Zuid-Holland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Maasland I 548

Omschrijving**

Inleiding

MOLEN uit 1767 behorende bij het molenaarcomplex waartoe ook de negentiende-eeuwse molenaarswoning met bedrijfsgebouwen behoren.

Omschrijving

"De Drie Lelies". Ten noorden van het dorp staande ronde stenen bovenkruier, korenmolen, gedateerd 1767.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Industrie- en poldermolen Molen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument